

Postverket har en förnämlig samling verkschefsporträtt i sin sessionssal i Centralposthuset. Samlingen omspanner 150 år. Till konstnärerna under det här seklet hör Axel Jungstedt, David Tägtström och Reinhold Ljunggren och nu senast Olle Kåks med porträttet av Ove Rainer.

POSTVERKETS UTVECKLING UNDER OVE RAINERS LEDNING

av Egon Jonsson

»Regeringen har den 4 november 1982 på ansökan av generaldirektören, numera statsrådet Ove Rainer, entledigat honom från tjänsten som generaldirektör och chef för postverket».

Denna notis stod att läsa — i sedvanligt odramatisk form — i »Post- och Inrikes Tidningar» den 12 november 1982.

Som framgår av namnet har detta kungörelseorgan, numera i Svenska Akademiens hägn, postalt ursprung. Tidningen började utges redan 1645 med Postverkets tredje chef i ordningen, överpostdirektören Johan Beijer som redaktör. Den chef, vars avgång nu tillkännagavs, är den 35:e genom tiderna.

Härav kan man utläsa att »regeringstiderna» för cheferna i det snart 350-åriga Postverket i medeltal hållit sig kring 10 år.

För Ove Rainers del rör det sig om en chefstid på 9 år så när som på en månad. En kuriositet är att hans företrädare Nils Hörjel innehade ämbetet exakt lika lång tid. Eller lika kort tid — sett i det perspektivet att de tre föregående postgeneralerna Julius Juhlin, Anders Örne och Erik Swartling haft chefsperioder på 18, 21 och åter igen 18 år.

Det är föga troligt att så långa verksamhetsperioder som denna trios kommer tillbaka för Postens chefer. Det är en vanlig bedömning inför framtiden att chefer för de riktigt stora företagen — dit Posten förvisso hör — inte kommer att inneha sina poster som verkställande ledare mer än ca 10 år beroende på att chefsuppgifterna blir alltmer krävande och slitaget allt hårdare.

För Ove Rainer var det dock inte sådana omständigheter som föranledde avgången från chefskapet i Posten. Trots stor arbetsbörda har Ove Rainer med friska krafter i behåll gått till nya maktpåliggande uppgifter i rikets tjänst.

Genom utnämningen till statsråd och chef för justitiedepartementet, där han tidigare verkat som statssekreterare, har Ove Rainer gått omvända vägen mot Julius Juhlin och Anders Örne och nu även efterträdaren Bertil Zachrisson. Dessa har varit ministrar innan de blev generaldirektörer i Posten.

Det har dock förekommit några gånger tidigare i Postens historia att verkschefer blivit statsråd. Senast hände det vid 1900-talets början, då Julius Edvard von Krusenstierna, förutvarande civilminister, under några år fick avbryta sitt chefskap i Posten och återgå till civilministerämbetet.

Utgångsläget för den nye chefen

Hur var läget i Posten när Ove Rainer övertog ledningen? Vilka problem ärvde han efter Nils Hörjel och vilka nya väntade i portgången när den nye chefen gjorde sin entré den 1 december 1973?

En stor fråga som väntade på sin lösning var en översyn av verkets administration. Vissa förslag om en genomgripande omorganisation låg i malpåse. Arbetet, som inletts i början på 1970-talet, hade avblåsts med hänsyn dels till regeringens planer på utlokalisering helt eller delvis av statliga verk och myndigheter, dels till den komplicerade, länge i stöpsleven liggande frågan om ett samgående mellan de statliga bankerna Postbanken och Sveriges Kreditbank.

Ett annat stort problem var att Postens ekonomi pressats hårt av lönerörelserna under slutet av 1960-talet och början av 1970-talet. Särskilt dyrt för Posten hade löneavtalet för 1971–73 blivit. Det hade höjt lönenivån med ca en halv miljard kr. Vidden härav framgår av att omsättningen i Posten budgetåret 1972/73 uppgick till 3 miljarder kr.

Täta portohöjningar hade därför måst tillgripas. Och för budgetåret 1971/72 hade verket för första gången på 50 år nödgats redovisa underskott i rörelsen. Det uppgick till 60 miljoner kr. I gengäld hade resultatet blivit så mycket bättre under det följande verksamhetsåret. Då redovisades ett överskott på 120 miljoner kr, det dittills största i verkets historia.

Svängningarna visar att det verkligen fanns fog för de framställningar Postverkets styrelse gjort i flera omgångar om att i mån av tillgång få avsätta överskottsmedel — utöver normal avkastning på statskapitalet — till en resultatutjämningsfond. Men rikets finansminister Gunnar Sträng hade inte lyssnat på det örat.

Ännu ett bekymmer var att postvolymen minskat två verksamhetsår i följd — med knappt 1 procent under 1971/72 och med 1.6 procent under 1972/73. Denna nedgång i efterfrågan på Postens tjänster hade främst två orsaker, dels portohöjningar som kommit slag i slag — utan tillräcklig tid för tillvänjning emellan — dels den allmänna konjunkturavmattningen i landet i början på 1970-talet.

Den fråga den nye chefen kunde ställa sig var om de goda åren var slut, om poströrelsen var på väg in i en ond cirkel med täta portohöjningar som leder till minskad efterfrågan, vilket får till följd att nya prishöjningar måste vidtas, som i sin tur ytterligare krymper volymen.

Såväl under 1940- som 1950-talet hade brevrörelsen — Postens i särklass viktigaste inkomstkälla — ökat med 30 procent och under 1960-talet med 22 procent. Hur skulle utvecklingen bli under 70-talet? Inledningen hade i varje fall varit illavarslande.

Bankfusionen första stora frågan för Ove Rainer

Den 29 november 1973, två dagar innan Rainer tog över ledningen av Posten, fattade riksdagen ett för Postverket historiskt beslut. Med 156 röster mot 144 — socialdemokrater och kommunister contra de borgerliga

Ove Rainer och Bertil Danielsson har gått i spetsen för nära samverkan mellan Postverket och PKbanken.

— beslöts att Postbanken och Sveriges Kreditbank skulle upphöra och att en statlig storbank Post- och Kreditbanken — PKbanken — skulle bildas den 1 juli 1974.

Förslag om ett samgående mellan Postbanken och Kreditbanken togs för första gången mera offentligt upp på den socialdemokratiska extra partikongressen 1967, då partiet antog ett nytt näringspolitiskt program. Förslaget framfördes som ett motbud till de radikalare krav som då restes på en omfattande banksocialisering.

Förslaget om samgåendet väckte ingen entusiasm — minst sagt — i Postverket och till en början inte heller i Kreditbanken.

Efter många turer — bl a en av riksdagen föreskriven samverkan mellan Postbanken och Kreditbanken som mindre lyckad kompromiss — utarbetades ett fusionsförslag inom finansdepartementet i februari 1973. Många kritiska röster höjdes i remissomgången, inte minst därför att utredningsmaterialet var skäligen tunt och förbigick många problem. Till de mest kritiska hörde Postverket och postpersonalens organisationer. Men det politiska beslutet var uppenbarligen redan fattat.

För Postens del innebar riksdagsbeslutet att Postbankens sparrörelse och personkontorörelsen fördes över till den nya banken. Posten skulle utföra arbetet i dessa verksamheter i stort sett som förut fast på entreprenad. Den

arbetsmässigt tyngsta delen av Postbankens verksamhet, postgirot, stannade kvar, dock inte den räntebärande postgirorörelsen.

För Ove Rainer som fick den omedelbara svåra uppgiften att föra beslutet om bankfusionen i hamn och att för Postens del lägga grunden till ett långtgående samarbete med den nya banken, var det säkert en fördel att komma in i frågan först när riksdagens beslut var fattat. Han framträdde också med lugn och kraft som en samlande person. Det gällde nu att i förhandlingar nå fram till en effektiv samverkan mellan de båda organisationerna, att åstadkomma bästa möjliga ekonomiska villkor för Posten, att finna gemensamma former för den tekniska utvecklingen osv.

Men ännu viktigare var att åstadkomma en sådan anda inom Posten att personalen satsade lika helhjärtat på PKbanken och dess produkter som man förut gjort beträffande Postsparkbankens – Postbankens.

Att skapa denna inställning var inte så alldeles enkelt, eftersom det naturligt nog fanns ett starkt vemod i många postsjälars över att Postens egen bank upplöstes efter att under 90 år ha utvecklats till en samhällsnyttig, slagkraftig och verkligt populär storbank. Detta hade uppnåtts tack vare energiska och skickliga insatser av Postens personal i alla led och över hela fältet. Men Postens folk visade som många gånger förr en beundransvärd lojalitet. När fusionen väl var ett faktum sadlade man om.

Genom Ove Rainers skickliga och smidiga agerande löstes inte bara själva övergångssvårigheterna utan man tog också med förenade krafter snabbt itu med de långsiktigare samarbetsfrågorna. De gemensamma målen var att förbättra servicen för kunderna, att stärka ställningen på marknaden och att anpassa verksamheten till båda parterers intressen och förutsättningar.

För inlåningen i PKbanken bildade de tidigare postsparkunderna stommen. Det gällde nu att så långt möjligt få dessa postsparare som helkunder. På grund av ett litet eget kontorsnät, jämfört med de andra storbankernas, måste PKbanken starkt repliera på Postens »långa disk» – postkontoren och lantbrevbäringsnätet.

För Postens del kom ett ökat bankutbud lägligt, eftersom ny tele- och datateknik började växa fram som ett hot mot de traditionella betalningsformerna.

På det hela taget har samarbetet mellan Posten och PKbanken utvecklats väl – mycket tack vare att Ove Rainer och PKbankens verkställande direktör Bertil Danielsson kom väl överens och båda har haft lätt att se frågorna i stort. Också på andra nivåer – centralt, regionalt och lokalt – har man ömsesidigt visat god vilja och etablerat allt förtroendefullare kontakter och funnit allt effektivare samarbetsformer.

Också i ett tvångsäktenskap kan tydligen två partner finna varandra och utvecklas fint tillsammans. Men mycket hänger på att det hela börjar bra och det beror i sin tur mycket på ledningspersonerna, att som i det här fallet konstellationen är lycklig.

Omorganisationen som stod för dörren

Ove Rainer var inte odelat glad att efter bankfusionen få ta itu med och leda en genomgripande omorganisation i Posten. Han hade erfarenheter från omorganisationer han stått i spetsen för inom olika delar av rättsväsendet – domstolarna, polisen, kriminalvården osv. Han visste därför vilka problem och vilken oro som omorganisationer ofta vållar, särskilt om utredningarna blir långdragna.

Att dra i långbänk är dock inte Ove Rainers melodi. När han snabbt kommit till klarhet om att Postens administration och arbets- och ansvarsfördelningen centralt – regionalt – lokalt behövde moderniseras satte han full fart.

Den nya organisation som nu växte fram med arbetsnamnet PVO och som började genomföras den 1 juli 1976 byggde på målstyrning, på delegering av befogenheter och ansvar, på mera självständighet och frihet främst i de lokala enheterna. Vidare syftade omorganisationen till att öka personalens möjligheter till medinflytande i linje med de nya strömningarna i arbetslivet vid 1970-talets mitt.

I ett företag med stark centralstyrning, som Postverket vid den tiden utan tvekan var, är möjligheterna ju inte stora till reellt personalinflytande i fältorganisationen, där det stora flertalet av Postens personal arbetar. Så länge besluten fattas i toppen är utrymmena för initiativ och för handlande efter eget sunt förnuft mycket begränsade för de lokala cheferna och deras många medarbetare.

Omorganisationen ledde till att fältorganisationen – indelad i 59 postområden mot tidigare 156 förvaltningsområden – fick en starkare och självständigare ställning. Möjligheterna för postområdena att ta egna initiativ och fatta beslut beträffande den av dem utförda, egentliga postverksamheten ökades betydligt.

Samarbete med facket primärt för Ove Rainer

Helt i överensstämmelse med Ove Rainers ledningsfilosofi bedrevs utredningsarbetet i nära samarbete med personalorganisationerna. Verkets och personalens företrädare enades inte bara om huvudprinciperna för den nya organisationen utan också om tagen och dragen i själva genomförandet. Det var, menade Rainer, så ett reformarbete måste drivas för att ge resultat.

Om samarbetet med personalen och de fackliga organisationerna gjorde Ove Rainer i ett senare sammanhang – det var vid 1979 års början i den sedvanliga nyårshälsningen till postpersonalen – följande uttalande:

»Allt vad som i dag sker i Postverket görs på grundval av beslut som fattats i fullt samförstånd mellan verksledningen och de valda företrädarna för de postanställda. Jag tror inte att det finns något postverk där personalens fackliga organisationer har så stort inflytande på besluten som hos oss.»

Det är säkert ett alldeles riktigt konstaterande och — vill jag tillägga — i få företag har chefen varit så angelägen om att söka detta samförstånd och så medveten om betydelsen härav som Ove Rainer.

Detta kan kanske fattas som det skulle ha varit ett evigt förhandlande och kompromissande under Ove Rainers posttid. Inte alls. Vad som utmärker denna period är att de traditionellt goda relationerna mellan verksledningen och de fackliga organisationerna befästs och utvecklats vidare och att det vuxit fram ett verkligt fint klimat för överläggningar och förhandlingar, där man sökt och funnit gemensamma värderingar.

Ove Rainer har således ansett det vara alldeles nödvändigt i ett så starkt personalberoende företag som Posten med ett förtroendefullt och effektivt samarbete mellan företagsledningen och de fackliga organisationerna. Det har också i hög grad berott på honom själv och på hans lättsamma, okonventionella stil och allmänt odogmatiska läggning att detta goda och eftersträvarsvärda har kunnat uppnås i så hög grad under hans tid.

God växtkraft och god ekonomi

Som jag skrev inledningsvis visade postvolymen tydliga tecken till avmattning i början på 1970-talet. Men under verksamhetsåret 1973/74 började volymen öka på nytt och det rejält. Den växte med 7 procent, den kraftigaste ökningen på många år.

Förtjänsten härav kan man knappast till någon nämnvärd del tillskriva den nye chefen. Däremot kan det räknas honom till godo att tillväxten — bl a beroende på en klok prispolitik — blev så stark under återstoden av 1970-talet.

Trots en allmänt svag konjunktur och den klena upptakten blev slutresultatet för detta decennium en ökning av postvolymen med i genomsnitt 2,7 procent per år, dvs gott och väl samma utveckling som under 1960-talet.

En slutsats man frestas dra när man som jag följt Postens utveckling under några decennier och även något forskat i det förflutna, är att poströrelsen visserligen kan svikta ett eller annat år men att den ändå totalt sett har en rent märkvärdig stabilitet och växtkraft.

Den ekonomiska utvecklingen har också varit tillfredsställande — och tidvis mer än så — under de år som Ove Rainer lett Postverkets öden. Förutom att statskapitalet förräntats har medel kunnat avsättas ganska regelbundet till den konsolideringsfond, som — sedan regeringen äntligen gett efter för Operation Övertalning från Postverkets sida — inrättades genom ett riksdagsbeslut 1976.

Det är många faktorer som har medverkat till den gynnsamma ekonomiska utvecklingen under Ove Rainers period. Den ekonomiska styrningen har efter hand gjorts allt effektivare och detta har lett till ett ökat kostnadsmedvetande runt om i den stora postorganisationen.

Rationaliseringar har också lett till förbättringar i ekonomin. Som exempel kan nämnas den begränsning av lördagsbrevbäringen som genomfördes

1979. Den innebar helt visst — tillsammans med en del andra mindre ingrepp i lördagsservicen — en påfrestning på Postens goodwillkapital. Och det dröjer väl innan den blir helt förlåten av privatkunderna. För affärskunderna hade den knappast någon negativ verkan. Tvärtom. Dessa har utbyte av att kostnadsnivån sänktes betydligt — med ca 55 miljoner kr årligen i 1980 års prisnivå.

En intensifierad marknadsföring av Postens olika tjänster har likaså förbättrat finanserna. Ännu en positiv faktor har varit att postgirorörelsen de senaste Rainer-åren gynnades av ett högt diskonto.

Positivt mot slutet har vidare varit att löneuppgörelserna gett mera måttliga effekter än de gjorde på 1970-talet. Under denna period ökade personalkostnaderna med inte mindre än 200 procent.

Att behålla Postverkets självständiga ställning i statsapparaten har varit Ove Rainers — liksom tidigare postchefers — klara mål. Ekonomin måste sålunda balanseras så att kostnaderna kan bestridas med egna intäkter. Att bli beroende av hur mycket — eller hur litet — pengar finansministern har i rikets kassakista skulle försätta Postverket i ett utsatt läge, där politiska beslut skulle styra verksamheten.

Ett uttalande man enades om på en konferens hösten 1980 med centrala och regionala företrädare för verket och facket — den första i sitt slag — är symptomatiskt för Ove Rainers strävan och ledarskap i detta avseende. I det uttalandet betonades att det är en gemensam angelägenhet för verket, facket och personalen att postverksamheten drivs med rationella metoder och efter affärsmässiga principer. Det är den enda säkra vägen att behålla verkets självständighet och den måste man i gemensamt intresse slå vakt om.

Internationellt engagemang i Postens framtidsfrågor

Även i ett kort perspektiv står det alldeles klart att Ove Rainers starka engagemang i Postens framtidsfrågor hör till hans främsta förtjänster som postchef.

Dessa frågor ägnade han stort intresse inte bara för svenska postverkets del utan han förde också upp dem till internationell belysning, vilket med all rätt gav honom en image i hela postvärlden av att vara en framsynt och dynamisk postchef.

Bl a inledde Ove Rainer en stor debatt om postverkens framtidsproblem vid världspostkongressen i Rio 1979. Han drog här upp en strategi för att möta framtiden på ett offensivt sätt i klar kontrast till den defeatistiska framtidssyn som börjat tränga fram på många håll i postvärlden.

Men visst finns det stora problem. Enligt Rainers analys är följande tre de besvärligaste.

Brevrörelsen som alla postverk är mycket beroende av — svenska postverket får ca 40 procent av sina intäkter därifrån — kommer ofrånkomligt att påverkas negativt av den snabba utvecklingen inom telekommunikatio-

nernas och den elektroniska databehandlingens områden. Även betalningsförmedlingen — ett annat stort postalt arbetsfält i många länder — kommer att lida avbräck genom den nya tekniken.

De nya kommunikations- och betalningsformerna blir inte bara snabbare än de traditionella posttjänsterna. De blir också billigare genom att de bygger mycket mer på teknik än på personalinsatser.

Det andra problemet är just kostnadsutvecklingen för den mänskliga arbetskraften. Den trenden är inte lika dramatisk som den tekniska utvecklingen men i långa loppet blir den kanske väl så besvärande. Möjligheterna för postverken att möta personalkostnadsökningarna med verkligt kostnadsbesparande och effektivitetshöjande rationaliseringar är vidare ganska begränsade.

Ett tredje generellt problem är den ökande konkurrensen från privata företag. Dessa blir allt skickligare i att upptäcka och utnyttja nischer i postverkens traditionella marknad. På delområden kan man således erbjuda sina tjänster till lägre kostnader och till lägre priser än postverken kan göra.

Till skillnad mot postverken är ju de privata företagen inte bundna av någon prestationsplikt. De kan därför koncentrera sig på de mera lönsamma delarna av marknaden, medan postverken får ta på sig uppdrag — lönsamma eller inte — över hela landet.

Till bilden hör att postverkens monopol verkar bli alltmer urholkade. I en artikel i Världspostföreningens tidskrift *Union Postale* (nr 3/1982) har Rainer närmare utvecklat sin syn på postmonopolens fram- och baksida. Hans bedömning är att i varje fall det svenska brevmonopolet kommer att förlora det allra mesta av sin betydelse under de närmaste årtiondena.

Den väg som Ove Rainer menar att postverken bör slå in på är den offensiva vägen — att kompensera bortfall genom expansion både på traditionella och på nya marknader och därvid inte tveka att själva ta den nya tekniken i sin tjänst.

Det gäller således att utveckla affärsområdena och kompetensen med postverkens oslagbara rikstäckande distributions- och kontorsnät som bas.

Exempel på den produktutveckling som det svenska postverket inlett och förberett under Ove Rainers tid är elektronisk postbefordran, ett datavisionsnät — »Postel» — i samarbete med Televerket, allt mer avancerade banktjänster i samarbete med PKbanken, bokning och förmedling av biljetter till teatrar, idrottsarenor, informationsservice åt kommunerna osv.

Ett exempel på Ove Rainers egen kreativitet är hans idé att ge ut rabattfrimärken för att öka det personliga brevskrivandet. Dessa märken har blivit en klar succé och utgör en innovation som manar till efterföljd i andra länder.

God basservice ett grundvillkor för en gynnsam framtid

En förutsättning för att postverken skall lyckas med sin introduktion och

Möte i Stockholm i april 1979 mellan två generaldirektörer. Före chefen för egyptiska postverket Mohamed I Sobhi är sedan 1975 Världspostföreningens högste tjänsteman. Som kandidat att efterträda honom i mitten på 1980-talet har just Ove Rainer lanserats från olika håll i postvärlden.

marknadsföring av nya kompletteringstjänster är att den postala basservicen fungerar. Så länge postverken kan erbjuda sina kunder en snabb och pålitlig grundservice vid förmedlingen av »ord, varor och pengar», så länge kommer de att utgöra en väsentlig, ja omistlig del av ländernas infrastruktur.

Ove Rainer har levat som han lärt och ägnat mycken kraft åt att öka kvalitén i Postens service. Känsligast är distributionstjänsterna och dessa ägnades bli en bred kvalitetskampanj i början av 80-talet. Resultaten av denna och andra aktioner har inte låtit vänta på sig. De tester som gjorts från 1979 och framåt visar att många felkällor undanröjts och att postgången fungerar allt säkrare.

Rainers ofullbordade

Att skapa bättre förutsättningar för en fullgod basservice var också ett av huvudsyftena med det nya portosystem som Ove Rainer var med om att införa.

Reformen genomfördes den 1 juni 1981 och bygger på den egentligen

självklara principen att Posten skall ta betalt efter försändelsernas befordringstid, hanterlighet och mängd och inte efter deras innehåll.

Alla inrikes försändelser definieras i det nya taxesystemet som brev och skickas efter samma taxa, normaltaxan. Företag med stor postmängd kan välja en ekonomitaxa, som ger lägre porto mot längre befordringstid. Detta har lett till att antalet brådiskande brev har minskat, vilket ger säkrare befordran av denna den viktigaste och känsligaste postströmmen.

Eftersom det var en stor och genomgripande reform — den största portoomläggningen under detta århundrade — har det uppstått en del problem i övergången. Arbetet med den översyn som Ove Rainer initierade — för att rätta till en del ofullkomligheter — hann inte slutföras under hans ledning.

Arv till efterföljaren

En annan ofullbordad Rainer-symfoni utgör en översyn på nytt av Postens organisation. Erfarenheterna av PVO-reformen med dess delegering och decentralisering framför allt till den lokala förvaltningen har varit goda i många avseenden. Men i andra har man, som det heter, inte nått ända fram.

Särskilt har regionförvaltningarna kommit på mellanhand vid fördelningen av beslutsansvar och ekonomiskt ansvar. Detta skapar svårigheter för en nödvändig fortsatt utveckling mot större affärsmässighet i Postens verksamhet.

Under 1981 och 1982 har därför planer utformats på en ny organisation, en CRU-modell, där bokstäverna står för central och regional utveckling.

Den bärande tanken har varit att skapa betydligt fler och starkare regioner, med vilka den centrala förvaltningen — omstöpt till huvudkontor — kan samverka utan mellanled.

Men det har fallit på den nye generaldirektören Bertil Zachrissons lott att slutföra utredningsarbetet och att presentera det nya organisationsförslaget för regeringen — för vidare behandling i riksdagen.

Tanke, känsla och vilja

Augustinus, i vår tid — efter ca 1 600 år — kallad den första moderna människan, hävdade att det som skiljer oss människor från andra varelser är föreningen av tre egenskaper: tanke, känsla och vilja.

För att från denna förvisso något långsökta utgångspunkt söka komplettera det porträtt jag här har tecknat av postchefen och människan Ove Rainer vill jag först slå fast att tankeapparaten är välutvecklad. Ove Rainer har en imponerande förmåga att snabbt sätta sig in i och finna de väsentliga dragen i även komplicerade frågor. Han är också snabb att finna lösningar och fatta beslut, ibland kanske väl snabb på grund av en viss otålighet i temperamentet, oftast dock väl dold i en avspänd och harmonisk air.

Å andra sidan är han inte sen att ändra sig om det visar sig att ett ställningstagande varit förhastat. Det finns alltså plats också för eftertanke i

Ove Rainers hjärna och för prestigefria reträtter, när det är påkallat.

Känslan och känsligheten och intuitionen finns också i rikt mått. Känsligheten kommer bli till uttryck i ett starkt rättsmedvetande — helt visst en passande egenskap hos numera rättsväsendets högste vårdare.

Ove Rainer har också en stark social känsla, vilket bli avspeglat sig i frimärksutgivningen — ett område av många som det inte blivit plats för att belysa i denna översikt. Exempel på sociala budskap i frimärksform, som Ove Rainer varit tillskyndare av, är »Vaka, Värna, Hjälpa» 1975. »Ta hand om» 1980 och »Leva tillsammans» 1982.

Ansvarskänslan är vidare markant. Långt ifrån att ta så lätt på tingen som Ove Rainer ibland kan verka göra har han känt ett tungt ansvar som ledare av ett företag som har hela samhället att betjäna och som har en stor personal, vars trygghet, trivsel och utveckling det gäller att värna.

Vad man kan beklaga är att Ove Rainer inte hunnit ge sig ut ännu mer på fältet och — till ömsesidigt utbyte — lärt känna ännu fler av Postens personal med dess »sällsynta fina inställning till sitt företag» — Ove Rainers egna ord i det hastiga uppbrottets stund.

Att viljan och målmedvetenheten slutligen är stark hos Ove Rainer bör ha framgått tydligt av mitt försök till skildring av den rainerska posttiden. I mycket har viljan varit inriktad på att påverka Postens utveckling i positiv riktning. Hans goda vilja förenas med ett mod, en oräddhet, ett civilkurage av mindre vanligt format. Ove Rainer vågar göra vad de flesta av oss bara tänker, men av försiktighetsskäl avstår från. Ove Rainer har sålunda inte hukat sig för angrepp i massmedia utan gett sig in i slagväxling med friskt humör och med en spetsig, understundom underfundig penna som vapen. Alla fighter har han väl inte vunnit men det känns skönt och är bra för det allmänna debattklimatet att någon vågar gå mot strömmen.

Postverket kan således glädja sig åt att ha haft en rikt utrustad och skicklig chef både som förgrundsfigur och som ledare av verkets öden under en viktig utvecklingsperiod.

Den väg mot större bredd och mer aktuella motiv i frimärksutgivningen som Nils Hörjel beträdde har Ove Rainer fortsatt på. Bli har hans engagemang i sociala frågor kommit till uttryck.